

237

รายงานวิจัย

เรื่อง

การหาปริมาณสารหนูในตำรับยาสตรีแผนโบราณสำเร็จรูปจากร้านขายยาในจังหวัดสงขลา

(Determination of Arsenic in Traditional Medicinal Preparation For Women from Drug Store in Songkhla Province)

อรุณพร อิจูรัตน์
จินดาพร กุริพัฒน์นางษ์
ปราณี รัตนสุวรรณ

Order Key 14426
BIB Key 199080

เลขหมู่ RS 161 072 2537
เลขทะเบียน 1.2/ส.ค. 2542

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์หาปริมาณสารหนูในยาสตรีแวนโบราณสำเร็จรูป จำนวน 14 คำรับ โดยเก็บตัวอย่างจากร้านขายยาในจังหวัดสงขลาจำนวน 40 ร้าน โดยเก็บตัวอย่างละ 3 ครั้ง ของการผลิตคือจะมีวันผลิตหรือ Lot No. และ Batch No. ที่แตกต่างกัน นำมาวิเคราะห์ปริมาณสารหนู โดยนำตัวอย่างมาทำให้แห้งนำมาเผาให้เป็นเถ้าที่ 500 องศาเซลเซียส และนำไปหาปริมาณสารหนูด้วยเครื่อง ICP spectrometer P-1000 โดยเทียบกับสารมาตรฐานของสารหนู พบว่า มีคำรับยาสตรี 1 คำรับที่มีปริมาณสารหนูเกินมาตรฐานที่กำหนดโดยเกณฑ์การขึ้นทะเบียนคำรับยาของกระทรวงสาธารณสุข ทั้ง 3 ครั้งของการผลิต โดยมีค่าสารหนูในช่วงระหว่าง 38.04-115.27 ppm และ 1 คำรับที่มีปริมาณสารหนูเกินมาตรฐานอยู่ 2 ครั้งของการผลิต โดยมีค่าสารหนูอยู่ในช่วง 8.26-15.88 ppm อีกทั้งยาสตรีทั้ง 2 คำรับขามีได้ระบุในฉลากว่า ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ และส่วนยาสตรี 10 คำรับจะมีบาง Lot No. ที่มีสารหนูเกินมาตรฐานนำดื่ม มีเพียง 2 คำรับยาเท่านั้นที่มีสารหนูไม่เกินมาตรฐานนี้ดื่มจากงานวิจัยนี้จะเห็นว่าในยาสตรีที่ไม่ได้ระบุว่ามีครรภ์หรือหญิงให้นมบุตรห้ามรับประทานอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อทารกในครรภ์หรือทารกที่ได้รับนมจากมารดา อีกทั้งยาสตรีที่ระบุว่าเป็นยาบำรุงโลหิต ถ้ามีการใช้ระยะเวลาานก็จะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคได้

Abstract

An analysis to determine the quantity of arsenic in fourteen recipes of traditional preparations. The samples were collected from forty drugstores in Songkhla Province. Each of the samples was collected from three different manufacturing lots and batches. In analyzing, the samples were incinerated at 500°C before being measured using ICP spectrometer P-1000 and compared with the standard level of arsenic. It was found that the arsenic content of three samples of the same recipe collected from three different manufacturing lots and batches ranged between 38.04 and 115.27 ppm which is higher than the level permitted by the Ministry of Public Health. One recipe was found to have an arsenic content ranging from 8.26-15.88 ppm which was higher than the permitted level in two of its manufacturing lots. The labels of these two recipes did not state that the drugs should not be used by pregnant women. Ten recipes were also found to have an arsenic content higher than the permitted level in some of their manufacturing lots. There were only two recipes that had the arsenic content within the level permitted in drinking water. From this research, it can be seen that traditional drugs for women which do not state on their labels that they should not be taken by pregnant women or breast-feeding women might be hazardous for fetuses or breast-fed babies. Besides, the drugs which claim to be a hematinic may be dangerous for consumers, if consumed for a long period of time.